

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto . . . . . K 24—
pol leta . . . . . 12—
četrt leta . . . . . 6—
na mesec . . . . . 2—

v upravnishvu prejemati:

celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izplača vsak dan sveder izvenredni modelje in premije.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisma naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto . . . . . K 25—
pol leta . . . . . 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto . . . . . K 24—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica
Upravištvu: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 55

Ljubljanske občinske volitve.

Proti volilnemu imeniku vlozene reklamacije so vse rešene in so popravljene volilni imeniki zopet razgrnjeni na upogled. Pripravljalna dela za občinske volitve so s tem pravzaprav končana. Nič drugega ni treba, kakor da vlada razpiše dan volitve in razpošlje volilcem in volilkam glasovnice.

Ze sedmi mesec nima Ljubljana občinskega zastopa in nima župana. V interesu občinske avtonomije in v interesu vsega prebivalstva bi bilo, da se naredi konec tem nemoralnim razmeram in da se čimprej razpiše volitve. Sedaj, ko ni niti najmanjše ovire več, bi se volitve lahko vršile dne 2. aprila.

A vlada jih neče razpisati na ta dan, tudi na dan 9. aprila jih neče razpisati in tudi ne na dan 16. aprila, nego jih bo imeti šele 23. aprila.

Vzrok temu popolnoma nepostojnemu zavlačevanju je ta, da hoče vlada na vsak način ugoditi klerikalcem in jim pomagati, kolikor je v njenih močeh.

Klerikaleci hočejo imeti volitve šele po veliki noči. Dan 2. aprila jim je sploh prezgodaj, dne 9. aprila je Cvetna nedelja, ko imajo duhovniki v cerkvi malo več opravila in bi se ne mogli posvetiti agitaciji tako, kakor bi radi. Da ne bo volitev na velikonočno nedeljo, je obsebi umljivo in tako jih bomo imeli šele 23. aprila.

Glavni vzrok, da so klerikaleci sili, naj se odlože volitve na nedeljo po veliki noči je pa ta, da hočejo velikonočno spoved izkoristiti za volilno agitacijo. Klerikalizem se ni nikoli sramoval izrabljati zakramente za agitacijske namene. Nesramni zlorabi prižnice in spovednice se imajo klerikaleci zahvaliti za vse svoje uspehe. V spovednici se da lepo agitirati in vse se lahko natveži ljudem, saj ni nikogar, ki bi mogel to kontrolirati in zavračati.

Pripravljeni moramo biti na najnesramnejšo zlorabo spovednice in prižnice. Saj je dal pisatelj svinskih bukvic Anton Bonaventura Jeglič s svojim pastirskim pismom proti naprednim časopisom najlepši izgled, kako se pod krinko vere dela politična propaganda na prižnici.

Pa vsi ti manevri klerikalcev in vlade ne bodo nič pomagali. Tudi če bodo volitve dne 23. aprila, bodo kler-

rikaleci po notah tepeni, ker ve Ljubljansko prebivalstvo, da mora iti proti klerikalcem v najodločnejši boj, če hoče sebe in ljubljansko mesto obvarovati propada.

Volilno gibanje.

Nedelje stoje v znamenju volilne borbe in priznati se mora Ljubljancem, da se zavedajo dolžnosti, ki jim jih nalaga napredna misel, da se na shodih pouče o političnem položaju in potem odpirajo oči tudi onim, ki jim bodisi komoditeta, bodisi pomankljiva zavednost ne da priti samim na shode.

V gostilno pri »Minku« na Turjaškem trgu je skicalo včeraj dopoldne javen shod politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj.

Dobro obiskani shod je otvoril predsednik društva gosp. tržni nadzornik A. Ribnikar in dal besedo uredniku gosp.

Rastu Pustoslemšku.

Najhuje obremenjeni so avstrijski davkoplačevalci. Davčna bremena postajajo od leta do leta bolj neznošna in so se v zadnjih treh letih najmanj podvojila, če ne potrojila. Napačno pa bi bilo misliti, da ta davčna obremenitev zadene vse sloje. Najhuje zadenejo davki naravno one najnižje sloje, ki ne morejo davka odvaliti na nikogar več. Vsej tej misli pa je kriva nesrečna državna politika, katero diktirajo nemški krščanski socialci in katerim so verni hišci in ponižni slugi tudi naši klerikaleci. Vsled te prevlade krščanskih socialcev plove tudi vsa naša politika v klerikalni vodi. Zaslužili so vsi državo. V prvi vrsti pa seveda državno stolno mesto Dunaj.

Iz teh krogov je vznikla misel »Velike Avstrije«, ideja, ki ima namen, podjarmiti vse balkanske narode tja do Soluna. Prvi korak k uresničenju te ideje je bila aneksija Bosne in Hercegovine, nepotreben korak, ker z njo Avstriji ni pridobila prav ničesar, marveč ohranila le to, kar je že zdavnaj imela. Avstrija od aneksije ni imela niti vinarja koristi in ni pridobila niti pedi zemlje, nasprotno pa jo je stala aneksija celo milijardo kron. Toliko je stala mirna aneksija brez krvoprelitja, pa tudi brez smisla, in vse te ogromne milijone bodo morali plačati oni narodi, katerih vlada niti vprašala ni za njih mnenje.

Davkoplačevalci občutno čutimo ta bremena. Od leta 1908 se višajo davčna bremena, skoro od meseca do meseca in vsi ti davki peze z vso svojo težo najbolj ravno na najnižjih slojih.

Kljub temu pa so državne blagajne vedno popolnoma prazne in izkazujejo državni proračuni ogromne deficite. Dokaz je to, da je državno gospodarstvo slabo. Druge države izkazujejo preostanke, v Avstriji pa izkazujejo redno leto za letom večje primanjkljaje. Za vzgled nam bodi Rusija, ki jo nemško časopisje tako rado slika kot državo, kakršna ne sme biti. Kljub krvavi in nesrečni vojni, ki je stala milijarde in milijarde, in kljub notranji revoluciji, je izkazala Rusija prebitka 47 milijonov rubljev, kar odgovarja 117 milijonov kron. Pri nas pa se lahko ponašamo z deficitom, kljub temu, da nam ni bilo treba prestati ne vojne, ne notranje revolucije. To je dovolj jasen dokaz, da je naša državna uprava zelo slaba, in niti toliko moči in zmoglosti nimajo naši državniki, da bi ohranili vsaj ravnovesje. Pri nas se gospodari, kakor pravimo, tja v en dan in meče denar skozi okno. Tako je letos v delegacijah v Budimpešti zahtevala vojna in mornariška uprava za nove vojne ladje celih 320 milijonov kron, leto pa so potrebovali za nove topove in druge vojaške potrebščine nad 40 milijonov kron. Mnogo je bilo med delegati takih mož, ki so se tem zahtevam uprli, mnogo je bilo takih mož iz vrst onih, ki veljajo v Avstriji za dobre patriote, mnogo je bilo med njimi nemških konservativcev in visokih aristokratov, ki so uvideli, da takih bremen avstrijski davkoplačevalci ne premore, samo vodja kranjskih klerikalcev, dr. Šusteršič je bil silno vesel teh novih bremen in je vpil: »Tako je prav, le še več davkov!« Se celo premalo se mu je zdelo, kar je zahtevala vojna in mornariška uprava! Par tednov prej pa je še v Ljubljani govoril povsem drugače. In ker je bil dr. Šusteršič skoro edini v delegacijah, ki se je strinjal s temi zahtevami, je pričakoval tudi od vlade nagrado. In ta tudi ni izostala.

Prvo plačilo je bilo 600.000 K za »Gospodarsko Zvezo«. (Klic: Falitna!)

Drugo plačilo je bilo oropanje vseučiliškega fonda v znesku 750.000 kron za klerikalno »Zadružno Zvezo«. (Klic: Tudi falitna!)

Nadaljna plačila še sledi.

Pa tudi deželna vlada se je izkazala dr. Šusteršiču za njegov nastop hvaležno. Klasičen dokaz za to so volilne reklamacije.

Vloženih je bilo 1300 reklamacij, od teh $\frac{2}{3}$ od napredne stranke. — Ugodno rešenih pa je bilo od teh reklamacij samo 166. 1100 reklamacij je deželni predsednik vrgel v koš. Pri tem pa ni nastopal deželni predsednik nepristransko proti vsem strankam, marveč je očitno pokazal svojo ljubezen do klerikalcev in Nemcev, reklamacije napredne stranke pa je vrgel enostavno v koš. (Klic: Se Šusteršiča naj bi vrzel v koš!) Izmed 166 ugodno rešenih reklamacij je najmanj polovica klerikalnih reklamacij.

Vpisano je bilo po naročilu deželnega predsednika v volilni imenik 38 nun, 8 duhovnikov - redovnikov in 7 lemenatarjev.

Kako so prišli ti do volilne pravice, ve samo bog, Schwarz in Šusteršič.

Brez ozira na to, da so nune tukajšnjega uršulinskega samostana samo učiteljice na privatnem zavodu, ki ima pravico javnosti, in ne na javnem zavodu, so po svoji prisegi zavezane na najstrožjo klavzuro, katere jih more odvezati edino le papež. Če jim tedaj more dovoliti edino le papež, da smejo iz samostana, kako se bodo potem nune udeležile volitev?

Mogoče je, da jim je škof izposloval pri svojem zadnjem posetu v Rimu že to dovoljenje, potem pa je jasno kot beli dan, da hočejo klerikaleci izrabljati vero za svoje politične namene. Tako postopanje je očitno kršenje cerkvenih postav in če je baron Schwarz to vedel, je skriv tega brezprimernega dejstva, če pa tega ni vedel, ko je dal vpisati onih 38 nun, pa ne spada na mesto, katero zavzema.

Vpisanih je tudi več redovnikov, med njimi en frančiškan. Frančiškani pa žive od javne miloščine in od javne dobrotelosti. Noben berač pa nima volilne pravice, kako pride baron Schwarz do tega, da jo on preko državnih zakonov in zakonom v zasmeš podeljuje beračom?

Pridemo do lemenatarjev.

Volilni red zahteva triletno stalno bivanje v Ljubljani. Lemnatarji pa nimajo stalnega bivališča v Ljubljani; če jim pa prizna deželni predsednik volilno pravico, bi bil moral iti od gimnazije do gimnazije, do učiteljske in realke in dati volilno pra-

vico tudi sam onim dijakom, ki so dovršili 24. leto.

Dokazi so to, kako pristransko je postopala deželna vlada proti narodno - napredni stranki in v prilog klerikalni stranki.

Pa tudi proti Nemcem je deželni predsednik nastopal povsem drugače kakor proti nam. »Südmarka« je že pred leti prodala vsa svoja posestva na Poljanskem nasipu našemu someščanu Jožefu Bončarju in ni plačevala niti vinarja davka. Pomotoma le je ostala neka mala parcelica še vknjižena na ime »Südmarka«. Reklamacijo narodno - napredne stranke pa je vrzel deželni predsednik v koš in

»Südmarka«

ostane volilee v II. in III. razredu

Pri deželni vladi pa so izvohali še nekaj drugega. Župnija sv. Jakob ima nekje na Mirju neko malo parcelico, ki pa ni vpisana na ime župnije, marveč na ime cerkve sv. Jakoba. Pri deželni vladi so izvohali, da to ni isto in na ta način volil župnik pri sv. Jakobu štirikrat.

Dotaknil se je potem govornik vprašanja »Glavne posojilnice« in priznanja dr. Brejca in monsignora Podgorca,

da je klerikalna »Zadružna Zveza« hudo prizadeta pri klerikalnem položju centralne koroške blagajne.

Bavi se z imenovanjem Nebenfürherja za pravitelja deželne bolnišnice, onega Nebenfürherja, katerega so predbacivali klerikaleci svoje dni napredni stranki, da sedi v deželnem dvorcu kot podrejen uradnik. Klerikaleci so ga posadili na vplivno mesto in degradirali slovenskega uradnika. Sprejeli so Gailhoferja v deželno službo, zagrizenega nemškega nacionalca, če tudi nam ne primanjkuje najmanj enako zmogljivih slovenskih inženirjev. Človek je bil celo toliko podrejen, da je kratkoma lo zavrnil slovensko povabilo mestnega magistrata. Tako izgleda nacionalizem naših klerikalcev.

Njih naklonjenost proti vsemu, kar je nemško, pa temelji v gnojni odvisnosti od nemške »Kranjske hranilnice«. Pokazalo se je to v nesrečnih dneh po 20. septembru in javna tajnost je, da ima »Ljudska posojilnica« pri »Kranjski hranilnici« odprt kredit in škof je dobil za svoje pismo grofu Barbu izdatno podporo za svoje zavode. (Klic: in za orgle!) Proti slovenskim naprednim zavodom pa rolni »Slovenec« in »Domoljub« pod škofovo patronanco, dasi-

LISTEK.

Skušnjava Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepatavec.

V silvestrovi noči, ravno ko je ura na župni cerkvi udarila polnoč, se je utrnila zvezda in je v nedohitnem begu letela čez temnomodro obnebe proti zemlji, odeti z bleščicami snegom in drhteč v obilju krutega mraza. Tedaj je v prostorni pritični sobi starega gradu, stoječega na koncu trga Mračno soto, prvič spregledal novorojenček in z glasnim vkanjem pozdravil novo leto.

Novorojenček zakoniti oče je ob tisti uri visel na kljuki cerkvenih vrat in je delal obupne poskuse, da bi dobil svojemu telesu za nadaljno pot potrebno ravnotežje. Z eno roko se je oprijemal kljuke, z drugo je lovil okrog sebe po zraku, a navzlic vsemu vratolomnemu prekučevanju se ni mogel postaviti na noge.

Ta nesrečnik je pil zmernospoštovan občinski redar v Mračnem selu in predsednik katoliškega izobraževalnega društva Krmežljavček, imenovan po domače »ta scagani Bol-

težar«. Opravljajoč svojo težavno službo od krme do krme, se je bil kozarec po kozarcu nalezal toliko slabosti v nogah in toliko vročine v glavi, da je le z največjim naporom pridrsal do cerkvenih vrat in se tam vjel za kljuko. Zdihuje na glas in preklinja na tihem je sedaj visel na kljuki, kakor svetopisemski šahar na križu.

Udarjanje ure, oznanjujoče konec starega in začetek novega leta, je vzbudilo Krmežljavčkovo vest. Spomnil se je poglavitne določbe svojih službenih predpisov, da mora ob nedeljah in praznikih, kakor tudi v silvestrovi noči, biti zmogljiv, pobirati od pijske na cesti onemogle občinske odbornike in če je čas, tudi druge davkoplačevalce in jih nositi na njihova stanovanja, za katero delo je občinska blagajna od pamtveka plačevala po grošu od krščene glave, od maziljene pa staro evančarico. Misel na ta izdatni zaslužek je zdaj vzpodbudila Krmežljavčka, da je z ljuto silo poskusil rešiti se iz odvisnosti od cerkvene kljuke. Zapodil se je naprej in zagnal glavo kvišku s tako močjo, da mu je zletela vznak. Tedaj je zagledal sijaj čez nočno nebo bežeče zvezde.

»Eha — kaj je pa to?« je začuden ostrmel. Če se med nebom in med zemljo gode stvari, o katerih se niti treznim filozofom nič ne sanja, kdo se more potem čuditi, če pijan

občinski policaj na kmetih ne spozna izredne nebesne prikazni.

»Ha — kaj je to?« je zaklical Krmežljavček v drugič, a že s ponudkom, kakor bi se zavedal, da je njegovi obilni osebi poverjena skrb za red in mir in za javno varnost v Mračnem selu. »Kdo se drzne — hk — motiti oblastveno predpisano — hk — nočno temo z — hk — nedovoljeno razsvetljavo?«

V službi je Boltežar Krmežljavček vedno govoril nekako književno slovenščino, podobno žargonu slovenskih igralcev.

Po tajinstvenem slučaju se je Krmežljavček pri teh besedah posrečilo vjeti ročaj svoje sablje, ki se mu je bila zapletla med noge. Potegnil je sabljo in zamahnil z njo in mogočno je donel njegov zapovedujoči glas proti nebu:

»V imenu postav — hk! — Legitimiraš se! Ali ne slišiš? Oko postav te je že zagledalo. Stoj, čarovnica! Čez Mračno soto ne boš jahala na Klek, dokler bom jaz zastopnik gosposke — hk! V imenu postav te aretiram. Sem!«

Krmežljavček, vaje, da so ga berači, vandrovčki in cigani brez-pogojno in spoštljivo slušali, je tulil v tiho noč, kakor tulijo glasovi Turkov in indijancev ranjeni bivoli na ameriških prerijskih. Toda zvezda je veselo žareč takla svojo pot, kar je

Krmežljavčka tako ogorčilo, da je najprej zagnal za njo najkrepkejšo žalitve, s katerimi je na občnih zborih katoliškega izobraževalnega društva in na letnem praznem semnju krotil klerikalno mladino in prasje prekupece, končno pa se mahajoč s sabljo zapodil po zamrzlem potu za zvezdo.

»Jaz ti pokažem, kdo da sem, jaz te naučim, kaj je postava...«

Dlje pa Boltežar Krmežljavček ni prišel, ne z besedami, ne z nogami. Čim je izpuštil kljuko, je že telednil na tla. Ležal je na trebuhu, moleč roke in noge od sebe, kakor da je mrtev. Šele čez nekaj trenutkov je začel poskušati, da bi se dvignil s tal, a odnehal je hitro, kajti ni si mogel prav nič pomagati.

»Ah, naj pa zmrzujem,« je resignirano zajčal v spoznanju, da sam ne pride od tod. »Naj pa zmrzujem, saj sem tako že vsega sit. Le to je dobro, da nimam nič možgan, drugače bi si jih bil gotovo pretresel. Ljubi bog, tvoji milosti priporočam svojo grešno dušo. Ti, blesta smrt, pa hitro opravi, da me vsaj v smrtni uri ne bo preveč zeblo.«

Po tem vzdihljaju je Krmežljavček primaknil eno roko k sebi, položil nanjo svoj krvaveči nos in čakal na smrt. Čakal je dolgo in udano, a ko se je čakanja naveličal, je začel klicati na pomoč. Vpil je vse glasneje

in naposled je tako strahovito rjul, kakor so glasom starocerkvenih indijancev rjuli Dijoklecijani levi, dokler jim niso vrgli čez že ne kakega pitanega korajza, pa vsaj kako škrbasto mučenico.

Krmežljavček je rjul tako strahovito, da so začeli lajati vsi psi in peti vsi petelini, da so ženske prihitile k oknom in moški bežali iz krčem. Vse je bilo v strahu, da gori ali da se je zgodil roparski umor. Gasileci so tekli skupaj in trobili ter si delali opravke pri brizgalni, da bi ne prišli prezgodaj, ker je v Mračnem selu že gorelo običajno takrat, kadar je gospodar potreboval zavarovalnino, mežnar pa je zapustil gorko posteljo prednice Marijinih devic in z dolgimi skoki divjal zvonit plat zvona. Kmalu so bili zbrani okrog Krmežljavčka skoro vsi moški Mračnega sela, stari in mladi, bolni in zdravi, vsi prestrašeni in vsi pijani. Naglo so postavili Krmežljavčka na noge, in videč, da ima golo sabljo v rokah, obraz pa ves zamazan od krvi, so vsi vprek začeli nanj vpiti in ga izpraševati, če je še živ, kdo ga je napadel in kje je morilec.

»Oh, o pravem času ste prišli! Oh, možje krščanski, to je bilo strašno!« je vzdihoval Krmežljavček omahuje zdaj sem, zdaj tja. »Oh, moja glava! Ali je sploh še celotna?« (Dolgo prištevati)

ravno va, da od tega denarja ne bo prišel nikdar noben vinar v klerikalne zavode.

Končno je bodril govornik soobčane na živahno agitacijo, da ne zagospodujejo v Ljubljani franciskani in nuna.

Oglasil se je še en govornik, ki je pojasnjeval, da hodijo že sedaj po ljubljanski okolici agitatorji, ki obljubujejo volilcem naravnost denar, nakar je gosp. Ribnikar s primernim ožigosanjem takega postopanja zaključil zelo dobro uspeli shod.

Shod pri »Franceljnu« na Tržaški cesti.

»Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj« je priredilo včeraj popoldne v gostilni pri »Franceljnu« na Tržaški cesti ob sijajni udeležbi

javen shod,

ki so se ga udeležili volilci iz sosesčine, pa tudi Trnovo je dalo precejšnje število.

Otvoril je shod predsednik prirejalnega društva g. tržni nadzornik Adolf Ribnikar s kratkim nagovorom na zborovalce, ki naj ne verjamejo obljubam klerikalcev, teh zastopnikov veleagrarstva, ki si v Ljubljani razen v »Unionu« še javnega shoda ne upajo sklicati, na nasprotno shode pa

pošiljajo vohune.

V Ljubljani seveda ne gre tako kakor na deželi, ljudstvo je tukaj bolj zavedno in misli samo s svojimi glavami in ne tako kakor na kmetih, kjer vpliva samo strah pred hudicem, da ei volilci ne upajo glasovati drugače, kakor po fajmoštrovi in kaplanovi volji, tako da se lahko reče, da je na kmetih zmagal hudic.

Nato je povzel besedo g. strojevodja K. K. K. K., ki je govoril nekako tako-le:

Ako se ozremo nazaj v zgodovino, vidimo, da je bil klerikalizem vseskozi škodljivec ljudstva in zlasti se nižjega ljudstva. Najprej se je otesla te more Francoska, pa tudi na Španskem in Portugalskem je opaziti lep napredek. Edina večja država, kjer imajo klerikalci in črnuhi vseh baž prvo in zadnjo besedo, je pa naša ljuba

črna Avstrija.

Ena prvih umetnosti teh naših nasprotnikov klerikalcev je pa nakladanje davkov. Zlasti meščani naj si dobro zapomnijo, da je ravno klerikalna agrarna politika kriva, da uživamo tako

drago meso.

Znano je, da so se klerikalci predlogu na uvoz argentinskega mesa protivil in se iz njega norčevali. Dr. Susteršič je za navdušenjem glasoval za 320 milijonov novih bremen za topove — pa kaj ga to briga, saj bodo drugi plačevali, on je pa le dobil bogato nagrado za svojo stranko. Omenjal je g. govornik nato še tudi 10 milijonskega deželnega posojila in novega cestnega zakona, od katerih bo Ljubljana nosila samo breme, koristi pa ne bo imela prav nobene.

Klerikalna

ljubezen do Ljubljane

se pa prav jasno razvidi iz dejstva, da klerikalci vdane si okoličane hujskajo, naj Ljubljaničanom podraže mleko in povišajo cene za pranje perila. Naj se torej vsi pametno misleči oklenejo narodno - napredne stranke in po vseh močeh agitirajo zanjo. (Živahno odobravanje.)

K besedi se je nato oglašil gosp. Bizjak, ki je na originalen način očrtal delovanje klerikalcev, ki rujejo nač zemljo tako kakor poljske miši pod zemljo. Radi bi gospodovali Ljubljani, pa so se tam, kjer imajo sami moč v rokah, izkazali

gospodarsko nesposobne

in so na račun davkoplačevalcev rešili svoj

»puf«.

Ljubljana ostani bela, kakor je bila doslej in zlasti delavstvo naj se zaveda, kaj mu je pri bodočih volitvah storiti in naj se ne da od klerikalcev ustrahovati, ker

terorizma ne rabimo!

(Živio! Ploskanje.)

Za g. Bizjakom je burno pozdravljen govoril g. dež. odbornik dr. Ivan Tavčar.

Omenjal je, da je pred njim že govoril zastopnik delavstva, on pa da mora opozoriti na to, da bi se pravi delavec moral sramovati glasovati za klerikalce, ki so volilni načrt skrpali nalašč tako, da dobe

delavci 2 ali 3 mandate

Nemci pa znabiti 5 do 6. Dolžnost je Ljubljane, ozirati se na delavstvo in po pravici bi delavci morali dobiti

sami en volilni razred,

tako pa volilci 1. in 2. razreda popolnoma uduše 3. razred. Prva skrb narodno-napredne stranke, ako pride v mestnem svetu na krmilo, pa bodi, da se ta

krivica odpravi.

Naša stranka je sklenila volilni načrt, po katerem bi delavci dobili svoj volilni razred, kjer bi pa ne volili z njimi drugi volilci, nego bi ta razred ostal

delavcem samim

in bi brez tujega vpliva razpolagali z njim samo in edino delavci.

Zgoditi se utegne, da bo pri teh volitvah agitiral tudi škof. Ali to nič ne stori, mi moramo samo gledati, da branimo

žepa davkoplačevalcev,

ker ta boj bo gospodarski boj. Klerikalci se hočejo polastiti našega žepa. Ali ta žep ni domena, kjer naj se

pasejo klerikalne ovce.

Ljubljana ne sme biti krma klerikalcev. Odkar so ti naši nasprotniki nastopili v deželnem zboru, nimajo nobene druge skrbi in namena, nego

Ljubljani vse vzeti.

Trden namen imajo osvojiti si Ljubljanski vinar. In vendar se v Ljubljani že sedaj težko živi, tako da lahko trdim, da kmet vkljub vsemu le še lažje izhaja nego ljubljanski delavec in mali uradnik, oba navezana na majhno plačo. Pride bolezen, pa je revščina pri hiši. Klerikalci pravijo, da če je kmet sit, pa je delavec tudi, vendar je težko verjeti, da bi samo zato, če kmet ne bo lačen, bil ljubljanski delavec sit. Nočemo kmeta pritiskati, ali dežela bodi pravična nasproti nam. Ljubljana že sedaj od vsega kar plačuje dežela,

plača tretjino,

in vendar hočejo Ljubljani še več naložiti. Vse postave gredo na to, da se Ljubljani še več bremen naloži. Cestni zakon nas bo stal letnih 200.000 kron, toliko pa tudi 10 milijonsko posojilo. — Res je, da ima Ljubljana dolžnost, poskrbeti cena stanovanja, ali klerikalci so sklenili nov davek na

prirastek vrednosti zemljišča

ki bo neskončno podražil stavbišča, tako da se bo od kake njive, priprave na stavbišče, lahko plačalo 2000 do 3000 kron. Kdo naj si pa potem upa zidati na tako dragem svetu. Tudi za to se imamo zahvaliti klerikalcem, ki samo premišljajo, kako bi Ljubljani naložili še novih bremen in jo tako spravili

na beraško palico.

Politična krojača Štefe in Kregar že preudarjata, kako bi Ljubljani usta zašila. Ljubljani se pa

usta ne smejo zašiti

in se bomo v ta namen vsi složno in krepko branili, zakaj

v mesnico se ne damo gnati.

(Res je!) Ako torej nečete atoniti v luži klerikalnega hinavstva, volite napredno, kdor pa voli klerikalce, pa s tem pripomore, da bo Ljubljana propadla kakor kaka kmetijska vas. (Bučno odobravanje.)

Predsednik g. tržni nadzornik Ribnikar je nato še v temperamentnih besedah in dobro izbranih prispodobah opisal klerikalna dejanja in njih hinavske nakane, omenjal škofovega pastirskega pisma proti naprednim listom, ki jih pač sme čitati in jih tudi redno čita vsi klerikalna gospoda, čitati jih samo ne sme klerikalni delavec. Ne zaupajmo torej klerikalcem, ki doma drugače govore, na Dunaju pa drugače delajo. Torej vsi v boj za napredno stvar! (Živahno odobravanje in ploskanje.)

S tem je bil ta dobro uspeli shod končan.

Politična kronika.

Proračunski odsek je imel v soboto sejo, v kateri je prvi govoril poslanec dr. Sylvester. Ostro je kritikoval upravo in izjavil, da je skrajni čas, da se reformira uprava. — Posl. Stanek je stavil predlog, naj se govor dr. Sylvestra sprejme v celnem obsegu v referentovo poročilo. Ta predlog je bil soglasno sprejet, čeprav se je referent baron Morsey temu upiral. — Posl. Korošec se je pritoževal zaradi nezakonitosti pri ljudskem štetju na Spodnjem Štajerskem, Karoškem in v Trstu ter predlagal, naj se v svrhu protesta črta postavka za ljudsko štetje v znesku 500.000 K.

Pred par dnevi je grof Tisza zopet poskusil doseči sporazumljenje med Rumuni in ministrstvom grofa Khuen-Hedervarya. Grof Tisza je izdelal poseben načrt, ki obsega sledeče točke: 1. Vlada je pripravljena pri novih volitvah dati Rumunom 40 volilnih okrajev; 2. raba rumunščine pri sodiščih in upravi se zajame Rumuncem s posebnim zakonom; 3. v verouku se bodo rumunski otroci na madžarskih šolah poučevali v rumunskem jeziku; 4. preklic se ukaz naučnega ministrstva, s katerim se je odredilo obligatorično poučevanje madžarsčine v vseh rumunskih konfesionalnih šolah; 5. vsi politični procesi proti Rumunom se ustavijo

in pomilostijo se vsi Rumuni, ki so bili kaznovani iz političnih vzrokov.

Poljski kolonisti v Bosni, katerih je tam že 12 tisoč, so poslali poljskemu kolu in poljskim ministrom spomenico, v kateri se pritožujejo, da vlada navleže obljubam, ne skrbi za cerkve, duhovnike in poljske šole. Poljski poslanci so obljubili, zavzeti se za poljske izseljence v Bosni.

Francoski ministrski svet je sklenil, kaznovati maroško plemo Zaerjev, ki so umorili francoskega poročnika Marchanda in štiri vojake. Ta sklep pripisujejo vplivu Delcasséjevega, ki je baje prepričan znanjega ministra, da se ne sme kaznovanje teh krivcev prepustiti sultanu Muleju Hafidu. Francoska posadka v Maroku bo pomnožena za 2500 mož. — Agencija Hadas poroča iz Tangerja: Kurir iz Feza poroča 8. t. m. da je vladna vojska porazila dne 7. marca upornike pri gori Serfatu ter jim povzročila velike izgube. Vse vasi Serardasov so požgali. Vlade četa so izgubile šest mož.

Tudi Poljski niso zadovoljni, da pruska vlada izganja avstrijske podanike. »Slovo Polskie« poroča, da je parlamentarna komisija poljskega kluba poverila prof. dr. Buzeka, da pripravi interpelacijo zaradi izganjanja avstrijskih podanikov poljske narodnosti s Pruskega. Prof. dr. Buzek predloži to interpelacijo v najkrajšem času plenarni seji poljskega kluba v potrditev.

Položaj v Mehiki je postal jako resen. Londonska »Morningpost« poroča iz Londona, da so skoraj vse severoameriške družine zapustile glavno mesto Mehike. — »News« pa poroča, da je predsednik republike Mehike Diaz vpoklical vse rezervno vojaštvo. — Predsednik Združenih držav Taft se je s posebnim vlakom odpeljal na mehiškansko mejo. Mobilizacija ima namen, varovati nevtrality mehiškanske meje in preprečiti drugo vlado v severni Ameriki ter varovati lastno tujcev. Vse se godi v sporazumljenju s predsednikom Diazom. Morda bodo ameriške čete celo okupirale severno Mehiko. V Washingtonu so prepričani, da ima vlada važna poročila iz Mehike, ki jih pa še skriva. Predsednik Taft je podal sledečo izjavo: Washingtonska vlada ima dovolj vzrokov meniti, da nameravajo insurgenti ustanoviti samostojno republiko. Taka republika bi lahko vedno ogroževala severnoameriški kontinent in pa ameriške finančne interese. Združene države so vsled tega sklenile, eventualno s silo preprečiti ustanovitev take republike, ker smatrajo integriteto Mehike kot glavno vprašanje za mir v severni Ameriki.

Štajersko.

Iz Maribora. Ne zabite na občni zbor tukajšnjih C. M. podružnic, ki se vrši v torek 14. t. m.! Ker se z obnim zborom začnajo že predpriprave za veliko C. M. slavnost v Mariboru, prosimo, da se ga udeležijo polnoštevilno naše domače dame.

Iz Maribora. Tisti gospod (J. D.), ki je vplačal meseca listopada pr. l. v Mariboru v prid tukajšnje C. M. podružnice v poštno hranilnico nek znesek, naj blagovoli naznaniti svoj naslov podružnici ali pa tajniku g. Francu Majerju, trg. sodrniku v Mariboru.

Iz Zaleca. Pogreb gospe Antonije Jezovnik, po dom. Šantlove, veleposestnice v Petrovčah je prav jasno pokazal, koliko priljubljenost uživa ta narodna hiša daleč naokrog. Med udeleženci pri pogrebu je bilo veliko število narodnih dam iz Celja. Petrovč, Zaleca, Št. Petra, nadalje g. drž. posl. Fr. Roblek s soprogo, nadučitelja gg. Brinar in Černe, veleposesnik Janez Jezovnik iz Arje vasi, zastopniki celjskih trgovcev in obrtnikov, občinski odborniki, polnoštevilna arjevška požarna bramba in dolga, dolga vrsta domačinov in drugih znancev. Ker je bila pokojnica velika dobrotnica šolskih otrok, se je udeležilo pogreba učitelstvo petrovške šole z otroci.

Delltey trške občine Vuzenica v Dravski dolini. Vuzenica je že dolgo let sem v slovenskih rokah; ima narodno zaveden občinski odbor in je prava trdnjava Slovencev v štajerskem delu Dravske doline. Ker je v trgu samem precej nemškutarjev, delajo ti že dolgo časa na to, da bi se okolica ločila od trga, kjer bi morda potem zavladali oni. Sedaj so s pomočjo (kajpada!) slovenjgraškega »nepristranskega« okrajnega glavarja izstrelili ta načrt, da bi razdelili sedanjo trško občino Vuzenico kar v tri občine: trško, Št. Vid in Št. Janž nad Dravčami. Naloga slovenskih deželnih poslancev je, da iz važnih narodnih ostrih absolutno ne dovolijo te razdelitve. Slovenskemu okr. glavarju, ki ga še imamo dobro

v spominu od občinskih volitev v Šostanju sem, pa bode treba posvečati več pozornosti.

Samomer poštnega uradnika. Iz Pragerkega nam poročajo: Ustrelil se je tu včeraj 9. marca poštni oficijant Bogomir Gumzej. Poštni komisar iz Gradača ga je zasliševal zaradi ponarejanja poštinih nakaznic. Ko je stopil skozi vrata orožnik, da bi ga aretirali, se je Gumzej ustrelil. — Iz Celja nam poročajo k temu slučaju: Sodi se, da je Gumzej že več let ponarejal poštne nakaznice in vzdigoval denar za se. Pred kratkim je poslal ponarejeno pošto nakaznico iz poštnega urada »Sternsteina« na svojega »sina«, stud. techn. v Zagrebu. Ko se je peljal v Zagreb, da bi denar dvignil, je izstopil v Celju in poslal temu svojem »sinu« nemško brzojavko: »Zakaj ne brzojaviš, če si denar prejel?« V Zagrebu mu niso izplačali denarja, ker se ni dovolj legitimiral in so tudi začeli dvomiti, je-li eksistira kak poštni urad »Sternstein« na Štajerskem ali ne. Vprašali so glede tega poštni urad v Celju, kateri je stvar seveda zanikal. Gumzej pa je med tem že izginil iz Zagreba. Izposodil si je pri nekem znancu 16 K in se odpeljal nazaj na Pragerško. Ta slučaj ga je pa izdal in prišel je v preiskavo. — Gumzej je živel precej lahko mišljeno in je imel mnogo dolgov po različnih krajih. Z dne dne dni je bil precej pri denarju. Plačal je restavratiju na Pragerskem kot ceh 100 K, in pri preiskavi v njegovem stanovanju so našli še 600 K. Najbrže se mu je posrečilo v zadnjem času izvršiti kako večjo sleparijo. Svoji ljubici v Mariboru je misel te dni, da se bo odpeljal v Italijo, kjer se bo ustrelil. — Gumzeja se spravlja tudi v zvezo s sleparijami, ki so se izvršile lansko leto s ponarejenimi poštinih nakaznicami na Zg. Avstrijskem in Solnograškem. Dobil je dopust zaradi bolezni in se je tam kaj okoli potikal. — Služil je nekaj časa tudi v Celju, vendar pa se ni udeleževal društvenega življenja in ni imel mnogo znancev.

Občinske volitve se bodo v kratkem vršile v napredni občini Št. Janž na Vinski gori blizu Velenja. Klerikalci se že mrzlično pripravljajo za nje, storite svojo dolžnost tudi naprednjaki!

Porotne obravnave v Mariboru. Obravnava proti odgovornemu uredniku »Slov. Gosp.«, kaplanu Letonji in župniku Pečniku, ki bi se imela vršiti prihodnji četrtek pred mariborsko poroto zaradi častikraje v časopisu »Slov. Gosp.« se ne bode vršila, ker so se obtoženci poravnali na primeren način s tožitelji ozir. njihovim zastopnikom dr. V. Kuvcevi in Celju. Tudi do obravnave Ambroschitsche contra Aistrich in Rabitsch najbrže ne pride, ker bo preložena. Pričakuje se pa pri tej obravnavi, ako se bo vršila, veliko perilo Ambroschitschevega delovanja v sedanjosti in preteklosti. Aistricha bo zagovarjal graški odvetnik dr. Eisler iz Gradača.

Iz Ormoža nam poročajo dne 10. marca: Danes je dospel sem izprašani not. kand. Milan Detiček iz Celje, da prevzame začasno vodstvo notarske pisarne.

Spremembi posesti. V Vojniku je kupil Urataričovo hišo ob državni cesti tit. orožniški stražmaster Vizjak. — V Sovodnjam pri Celju je kupil Štravsovo hišo in gostilno nemški mesar Junger iz Celja za 38 tisoč kron.

Iz Poljčan. Za Poljčane, Studenice in M-kole se pripravila ustanovitev C. M. podružnice. Nemški naval je zlasti na Poljčane zelo velik in bo še hujši, ko bo začela ponemčevalnica v Peklu svoje »delovanje«. Zato vsi Slovenci na krov!

Umrl je v Gradcu vseučilišni profesor dr. Oton Drasch, roj. Korošec, star 61 let. Učil je na medicinski fakulteti histologijo in je bil vodja instituta za histologijo in embriologijo.

Nesramnost nemškega železniškega uradnika na Pragerskem. Iz Pragerskega nam poročajo: Dne 3. marca je zahtevala trgovka Jelica Kuharič iz Studenice na tukajšnji postaji vozni listek v slovenskem jeziku. Službujoči uradnik Šnerber se je zadržal nad njo: »Können Sie denn keine andere als diese verfälschte chinesische Sprache?« (Ne znate nobenega drugega jezika, ko to proketo kitajščino?) Na to je Jelica Kuharič odločno zahtevala pritožbo, knjigo, a uradnik je kričal: »Ich werde Ihnen schon helfen mit Ihrem Beschwerdeheft!« (Jaz vam bom že pomagal z vašo pritožbo knjigo!) Ta slučaj znova dokazuje nesramnost in neolikačnost nemških železniških uradnikov na Pragerskem. Slovenci, poslušajte se na tej postaji samo slovenščine!

Gonod dr. Karel Vrčar je podaril moški Ciril - Metodovi podružnici v Gradcu 10 K. namesto venca umrli gospej Katarini Schwab v Vojniku.

Iz Slovenjgradca. (Volitve v šostanjski in mariborski okr. zastop.) Ker poteče dne 21. julija poslovna doba šostanjskega in

dne 3. avgusta mariborskega okrajnega zastopa, se bodo razpisale za obe korporacije nove volitve. O stvari še bomo svoječasnno več govorili.

V Gornjem gradu je v petek po dolgem bolehanju umrl tankajšnji občinski tajnik g. Karel Mikš. Pokojnik je imel jako burno in zanimivo preteklost. Kot gimnazijec v Celju, je popustil študije ter se napotil sledeč romantičnim svojim nagnenjem v Južno Ameriko, ne da bi komu kaj povedal o tem. Tako je prišel v Brazilijo. V družbi z nekim enako mislečim tovarišem je peš prepotoval vso Brazilijo ter prišel končno v Venezuelo. Silni naporu so nekoliko umirili njegov vedno po novem hrepeneči duh. V mestecu San Paulo je vstopil kot vajenec pri nekem trgovcu. Ko je svojo učno dobo končal, je pričel trgovino na svojo roko. S pridnostjo si je pridobil že lepo premoženje. Toda izbruhnila je revolucija, ki je povzročila, da je z drugimi vred izgubil vse premoženje. S par sto dolarji, ki so mu še ostali, se je napotil nazaj v domovino kot zrel mož v 30. letih. Ko je prišel domov, so ga takoj prijeli in vtaknili v vojaško suknjo. Pri vojakih je kunal obolel, da so ga morali pustiti domov. Od tega časa je vedno bolehal, ker mu najbrže navajenemu vročega ekvatorskega podnebja ostri in hladni naš zrak ni več prijal. — Pokojnik je bil navdušen naprednjak in zvest pristaš štajerske narodne stranke. Blag mu bodi spomin!

Od graške univerze. Kakor poroča »Prager Tagblatt«, je bil profesor slovenske filologije na graški univerzi in častni doktor češke univerze v Pragi, g. dr. Matej Murko na prvem mestu predlagan za profesorja slovenske filologije v Vratislavi.

Koroško.

Električna naprava. Občinski odbor v Starem dvoru je sklenil napraviti svojo lastno električno napravo.

Tatvina. V noči na 8. t. m. so neznanu tatovi odprli v Beljaku delavnico električne trvdke Siemens in Schuckert ter odnesli medene žice v vrednosti 100 K. O tatovih do sedaj še ni sledu.

Sit življenja. V Beljaku se je obesil na neko kljuko v kuhinji občinski delavec Alojzij Reichl. Bil je vdan pijaci in je najbrže izvršil samomor v zmedenosti.

Primorsko.

Iz šolske službe. Provizorični učitelj na državnim gimnaziji v Pulju, dr. Adolf Kürti, je imenovan za pravega učitelja na tem zavodu.

Iz justične službe. Imenovan je pri višjem deželnem sodišču v Trstu pravni praktikant Filip Černe za avskultanta.

Iz pisarniške službe. Brzojavniški mojster Stefan Czerbak je imenovan za pisarniškega uradnika pri najvišjem sodnem kasacijskem dvoru na Dunaju.

Podelitev naslova. Deželni gozdarski nadzornik, višji gozdarski svetnik Josip Pačič v Trstu je dobil naslov in značaj dvornega svetnika.

Kanalizacijo mesta goriškega nameravajo poveriti tvrdki Pittel-Brausewetter, ki je že sestavila in predložila mestnemu svetu tostvarne načrte in stroškovnik.

Požar. V soboto zvečer okrog 7. je začelo goreti v gozdnih nasadih nad Lonjerom in blizu Opčine. Ogenj so kmalu udušili.

15letna samomorilka. 15letna Marija Bandel, stanujoča v ulici Tesla št. 19, je izpila v soboto nekaj octove kisline. Zdravniška postaja je prišla pravočasno na pomoč. Deklico so pustili na željo staršev na domu.

Dva poskušena samomora. 62letna Josipina Dulič iz Rocola št. 48, si je v petek v 5. popoldne zaradi neozdravljive bolezni s čevljarškim krivcem napravila globoko rano na goltancu. Zdravnik jo je dal prenesti v mestno bolnišnico. — Svoje mlado življenje je hotela končati zaradi nesrečne ljubezni tudi v petek 17letna Ema Fleur, stanujoča v Trstu v ulici Paduina št. 17. Vrgla se je na Karlovem pomolu v morje. Iz morja pa je potegnil mlado samomorilko neki pilot s pomočjo več drugih oseb. Tudi ona je morala v bolnišnico.

Necgode. V bolnišnico v Trstu so sprejeli 46letnega dninarja Ivana Mardavellija, ki si je bil zlomil pri padcu stegno. Osemletna Katinka d'Este si je pri igranju pokvarila roko, vsled česar so jo pripeljali v Trst v bolnišnico.

Nenadna smrt. V soboto dopoldne se je vtila v uradu v Trstu uradniku Josipu Moro nenadno kri. Poklicani zdravnik ga je dal prepeljati v bolnišnico, vendar je Moro umrl še predno so ga pripeljali tja.

Zaradi nevarnih groženj. Rajko Padovan, star 30 let, iz Pulja, je bil zaposlen na parniku Avstro - Amerikane »Irene«. Na povratni vožnji se je skregal s kapitanom zaradi česar je bil kaznovan z globo in v Trstu

izkrcan. Padovan je ves besen čakal, da je izstopil kapitan, ga javno opsoval in mu grozil, da ga ubije. Kapitan ga je dal aretirati.

Dnevne vesti.

+ Iz dežel. šol. sveta. Ime. nujejo se: Fran Flere (nadučitelj), Neža Detela, oba za Kranjsko goro; Jos. Dolgan (nadučitelj) za Studene pri Postojni; Karel Štravs (nadučitelj) za Hotedersko; Alojzija Baša za Prem; Friderik Trost, Terezija Peršič, oba za Rako; Marija Zakrajšek za Stopiče; Valentina Vidie za Hine; Marija Jugovic za Znzemberk; Anton Urbančič za Gornje Jezero; Marija Zagorjan za Grahovo; Julija Majer za Bukovje; Viktorija Uršič za Podkraj; Viktor Volk za Dolenjo vas; Leopold Kopač za Postojno; Marija Boštjančič za Goče; Florijan Gostič za Poljane pri Škofiji Luki; Ana Jak za Vel. Podlog; Karel Sovrč za Radeče; Antonija Stamear za Korotnice; Viljem Mazi za Igavas; Leopold Levstik (nadučitelj) za Krško, Franciška Grošelj za Spitalič, Sole v Zabnici, Velesovem in na Homcu se razširijo v dvorazrednice. Učiteljsko mesto na Bohinjski Beli se z nova razpiše, — ker je okrajni šolski svet na prvem mestu predlagal Frana Potokarja. Tako bo postal deželni šolski svet prav kmalo nekaj eksekutivni odbor za klerikalno maščevanje! — Ustanovitev paralelnih oddelkov na šoli v Studencu se odkloni. Otroci na Igu bodo sedeli še naprej v šoli, kakor arniki v sodu! Slava deželnemu odboru! — V Vel. Bukovci se ustanovi ekskursijska šola. — Učiteljica Julijana Kos se prestavi iz Želmedl na Col. Gleda podelitve učnega mesta za nemščino in slovenščino na gimnaziji v Novem mestu se stavijo primerni nasveti. — Na neko pritožbo odreja deželni šolski svet, da naj se gimnazijcem pod primernim nadzorstvom dovolj, da se smejo učiti plesati, in sicer tudi — z deklicami. V Novem mestu so bile namreč deklice izključene, kar je bilo ravno tako smešno, kakor nespametno. — Josip Bischof se definitivno potrdi ter dobi naslov profesorja. — Epokoji se Miha Kos v Perničah. Julij Kete se prestavi iz Notranjih Goric v Borovnico. Mariji Cepuder v Hrušici se podeli dopust do konca šolskega leta.

+ Dalmatinski list o dr. Šusteršiču. Splitska »Sloboda«, glasilo državnega poslanca dr. Smolake, piše v zadnji svoji številki: »Slovenski pravaš Šusteršič, oče naših klerikalcev, si je skuhal vročo juho, v kateri bi zelo lahko utonil njegov prestiž in položaj v slovanskih parlamentarnih krogih. Njegov list »Slovenec« je priobčil naravnost gaden članek najbrezstranejših denuncijantske vsebine proti dr. Kramarju in celemu češkemu narodu, dolžeč njega in češki narod veleizdaje, češ, da Čehi, na čelu jim dr. Kramarj, rušijo moč in ugled monarhije. Ta članek je izzval toliko ogorčenje pri Čehih in Jugoslovanih, da je bil pravaški Šusteršič prisiljen, nemudoma desavouirati lastno svoje glasilo z izjavo, da ni on v nobeni zvezi z onim člankom, še manj pa s »Slovencem«. Toda Čehi se niso zadovoljili s to izjavo, marveč so zahtevali od dr. Šusteršiča popolno zadostitev pod grožnjo, da bodo sicer bojkotirali »Slovensko Enoto«, dokler bo dr. Šusteršič njen podpredsednik. Ta dogodek je jako poučen, ker dokazuje, da so vsi tisti veliki Franki in Šusteršiči skupaj z našimi, okrog »Dana« in »Hrvatske Države« čisto-krvni eksperimenti, identične one pame, ki jih mi navadno označujemo z imenom — državnih policijotov.«

+ Najnovejša velesila je ljubljanski »Slovenec«. Z nedosežnim ponosom nanašajo na strmečemu svetu. Velesila! In kako po ceni je to postal in s kako lahkoto. »Slovenec« se proglašja za velesilo, ker se bavijo z njim češki listi in »Slovanska Enota«. »Slovenec« je metal smrdljive bombe med slovanske poslance in »Slovanska Enota« ga je zato prišla za ušesa in ga po zaslužnjem stresla. Na tak način postane lahko kmalu kdo velesila — v lastni domišljiji namreč. Žalostno je pri tem samo, da dr. Šusteršič le »Slovenčeve« velesile neče priznati, saj je sam izjavil, da »Slovenec« ni glasilo klerikalne stranke, nego privatno podjetje in saj je sam obsodil ravno tiste članke, zaradi katerih se »Slovenec« proglašja za velesilo.

+ Ljubljanske občinske volitve. Na reklamacijo klerikalne stranke je vlada vpisala v imenik volilcev tudi vse Uršulinke, ki so učiteljice na samostanskih šolah. Tako bo Ljubljana imela prvič priliko videti Uršulinke v političnem boju. Če smo prav poučeni, ne smejo Uršulinke zapustiti samostanskega obzidja. Za slučaj volitve jim bo škof dovolil izjemo. Kaj pa, če bi se kaka nunica pri ti priliki zaljubila v kakega čednega fanta? In kaj, če bi porabila ugodno priliko in se pred povratkom v samostan

malo porazveselila? Kakor čujemo, se hočejo različni mladeniči podjetnega duha na vsak način seznaniti s temi nunicami. Ker so tudi nune pod kožo krvave, opozarjamo škofa pravočasno na pretečo nevarnost. Radovedni smo pa tudi, kako bo komisija konstatirala identiteto teh nunic. Mogoče je namreč prav lahko, da ne pridejo na volišče tiste nune, ki so vpisane v volilni imenik, marveč kakke druge. Če so volilke mlade in čedne, jih ne bodo hoteli izpostaviti skušnjavam in jih ne bodo pustili prerivati se med podjetnimi moškimi. Mogoče je, da pošljejo namesto mladih nunic kakke stare šavre. Saj vedo, da nune nihče ne pozna. Naj torej komisija pravočasno poskrbi, da bo mogoče konstatirati identiteto teh volilk.

+ Za klerikalce vohuni v zadnjem času po naprednih shodih neki Antončič, posebne vrste pošteniak. Mož je bil pomožni uradnik na magistratu, a so ga morali odpustiti, zakaj, bo vedel najbolj on sam. Sedaj je ta možakar nastavljen pri tajništvu klerikalne stranke. Ta Antončič je prišel večeraj pijan kot kanon, na napredni shod na Tržaško cesto. Po končanem shodu je to človeče hotelo nahluliti deželnega odbornika dr. Tavčarja, ki pa je seveda smatral pod svojo častjo, da bi se pečal s takšno osebo, kakor je Antončič. Zbora valce pa je impertinenca klerikalnega izzivača tako ogorčila, da so odprli vrata in ga postavili na plano tako, kakor edino zaslužijo eksistene Antončičeve vrste.

+ Pri deželnem odboru so imeli večeraj dolgo posvetovanje z ravnateljem družbe »Leykam-Josefsthal« Taussigom zaradi vodnih sil na Gorenjskem.

+ Dne 9. aprila bo v Rimu shod odposlancev socialnodemokratske stranke in strokovnih organizacij iz Avstrije, Ogrske in Italije, da skupno protestirajo proti hujškarjem, s katerimi se hoče provzročiti vojno med Avstrijo in Italijo, in da skupno protestirajo proti tratenju milijonov za militarizem in marinerizem. Tisti dan bodo v vseh mestih in industrijskih krajih v Avstriji, na Ogrskem in v Italiji velike demonstracije proti vojni, militarizmu in za mir.

+ Dopolnilne volitve v Novem mestu. Na mesto odstopivšega župana Jožefa Ogorevca je bil soglasno izvoljen v občinski seji dne 10. t. m. za novomeškega župana odvetnik dr. Šegula. Dr. Šegula je bil že dvakrat izvoljen za župana. Za prvega občinskega svetovaleca je bil izvoljen g. Ivan Kraljeva.

+ Osebra vest. Profesor na realki, g. dr. Fran Sturm, je imenovan za sodnega tovarša francosčine pri ljubljanskih sodiščih.

+ Ljubljanske dame in gospodične, ki so obljubile svoje sodelovanje pri dobroteljni prireditvi »Domovine« dne 1. aprila t. l., kakor tudi vse one, ki se hočejo stopiti v to krog, se prosijo, da se sigurno udeležijo sestanka v torek, dne 14. t. m. ob 5. popoldne v »Narodni kavarni«. Z ozirom na to, da je do prireditve le še malo časa, prosimo polnoštevilne udeležbe.

+ »Slovenec« in argentinsko meso. Pretekli teden je »Slovenec« pisal, da so ljubljanski gostilničarji kupili velike množine argentinskega mesa, da so bili vsled tega pri nakupu prikrajšani ubožnejši sloji. Med drugim je pisal, da je nakupil restavater na južnem kolodvoru, Schrey, 160 kg. gostilničar Belič pa 100 kg. argentinskega mesa. Mi smo o stvari informirani in izvedeli, da so bile vse te »Slovenčeve« vesti na celini zlagane. Belič sploh ni kupil niti enega kilograma argentinskega mesa, Schrey pa je kupil v celem 16 kg. ravno desetkrat manj, kakor je pisal »Slovenec«. A tudi Schrey bi ne bil kupil toliko mesa, ako bi železniški uradniki in uslužbenici, ki so pri njem na hrani, izrečno ne zahtevali, da jim naj da priliko, da tudi oni poskusijo argentinsko meso. Tako je bila stvar in ne drugača! »Slovenec« pač leži argentinsko meso močno v želodec. Ker pa ne more več slepti in farbat ljudi glede dobrote in kvalitete mesa, skuša sedaj vzneti nezadovoljnost prebivalstva vsaj proti razprodaji tega mesa. Da bo pa javnost vedela, kakšnih sredstev se pri tem poslužuje klerikalci, povemo, da so ti pošteniaki na dan razprodaje direktno najeli več ljudi, da so med kupovalci širili lažljivo vest, kakor da bi razni gostilničarji že kupili dober del v Ljubljano poslanega argentinskega mesa.

+ Ljudsko štetje. Civilno prebivalstvo ljubljanskega mesta, ki broji 38.661 stanovnikov, se med posamezne okraje razdeli takole: I. Prvi (šolski) okraj šteje 4811 ljudi; drugi (šentjakovski) 5560; tretji (dvorski) 11.748; četrti (kolodvorski) 11.231; peti (predkraj) 2221; šesti (Vodmat) 2090. Narasli so vsi razun drugega, ki tvori star del mesta in se že po svoji legi, izimši Prule, ne more več razvijati. Prvi okraj je štel pred desetimi leti 4352 ljudi in je torej narasel za 459 ljudi, ali za 10,5%;

drugi je pal za 213 ljudi, ali 3,6%; pred desetimi leti je imel namreč 5773 prebivalcev. Ker je pa ravno ta okraj deset let poprej pal za 633 ljudi in ker dobi letos novo šolo in pa z novim mostom proti Opekarski cesti prilično zvezo z obljudenim trnovskim predmestjem, je zanesljivo pričakovati, da bo ob novem štetju tudi šentjakovski okraj pridobil, ne pa izgubil. Dvorski okraj je imel pred desetimi leti 10.498 ljudi; pomnožil se je torej za 1250 ljudi, ali za 11,9%. Kolodvorski okraj je štel 8618 prebivalcev, sedaj jih pa šteje 11.231. Pomnožil se je za 2613 ljudi, ali za 30,3%, torej skoro za tretjino. Tu so v zadnjem desetletju nastali kar novi deli mest (škofov svet, obližje justične palače). Peti okraj (predkraj) je imel pred desetimi leti 1639 ljudi, sedaj pa šteje 2221 prebivalcev. Pomnožil se je torej za 582 stanovnikov, to je za 35,5% (Hračekova vas, prekop Gruberjevega kanala, Rakovnik). V Vodmatu je bilo pred desetimi leti 3075 ljudi, sedaj jih je pa 3090. Prebivalstvo je torej kljub gluho nemnici, jubilejski in hiralski ubožnici ter garnizijski bolnišnici, ki so vse nastale v zadnjem desetletju, naraslo samo za 15 ljudi ali za 0,5%, in bi bilo brez njih sigurno palo. Vzrok: Izseljevanje v bližnjo Zeleno jamo in pa na Predovjevo selo.

+ K slučaju koz. Ena za kozami obolelih delavk tukajšnje predilnice in sicer 37letna Marija Počivavnik, rojena Bobek, stanujoča v Spodnji Šiški št. 163, je večeraj popodne ob 2. uri v mestni bolnišnici za silo umrla. Njeno obolenje postalo je v zadnjih dneh posebno opasno. Ker so se koke razvile tudi po sluznicah in notranjih organih. Zdravstveno stanje druge bolnice, 28letna Marjana Janežič pa je zadovoljivo. Mozolji se ji še suše in deloma tudi luščijo. — Bolnicama sta poleg dr. Rudeža požrtvovalno stregli usmiljenki sestra Viljemina in devica Jerica Ganer. Previdel je šentpeterski kaplan Petrič. Seveda so se pri tem opazovale vse zahteve higijene. Duhovnik je oblekel plašč, kakor ga uporabljajo zdravniki in se je na to temeljito razkužil.

+ Občinska seja v Spodnji Šiški. V soboto zvečer se je vršila v prostorih občinskega urada v Sp. Šiški važna občinska seja, v kateri se je razpravljalo o prevzetju vodovoda od vodovodne zadrage in o načrtu pogodbe, ki jo ima skleniti občina Sp. Šiška z mestno občino ljubljansko. K seji je bil povabljen tudi ravnatelj mestnega vodovoda g. Ciuha s prošnjo, da poda občinskemu svetu o tej tako važni zadevi strokovna pojasnila. Predno se je prešlo na dnevni red, je vprašal odbornik g. komisar Jančič, če je bila občina zastopana pri zdajnjem občnem zboru vodovodne zadrage. Konstatiralo se je, da ni bil kot zastopnik nihče nominiran, in da občina na občnem zboru ni bila zastopana. Tudi se je dognalo, da je vplačala občina vodovodni zadrugi le vpisnino 10 K, ni pa še kupila 20 deležev, katerih nakup je bil svoječasno v občinskem svetu sklenjen in potrjen. Načelnik vodovodnega oddelka g. Jančič je prebral nato pogodbo vodovodne zadrage v Sp. Šiški z mestno občino ljubljansko in načrt pogodbe obšine Sp. Šiška z občino ljubljansko. Načrt te pogodbe je z malimi izmenjavami sličen pogodbi z vodovodno zadrugo, mutatis mutandis pa skoro enak pogodbi, ki jo je sklenila mestna občina ljubljanska z Ježico. To pa zato, ker mestna občina stremi, da so vse vodovodne pogodbe s sosednimi občinami kolikor mogoče enotne. O načrtu se je razpravljala točka za točko in so se sprejele različne spremembe. Določilo se je, da pridejo v pogodbo sledeča dopolnilna določila: Eventualni dobiček porabi občina za razširjanje in vzdrževanje vodovoda. Prosi se za popust pri vporabi vode za obrtne in poljedelske namene. Razširjanje ali preložitve vodovodnega omrežja napravi mestni vodovod za lastno ceno na stroške občine Spod. Šiška. Za vodomere naj se plačuje ista letna najemščina, kakor jo plačujejo ljubljanski odjemalci. Istotako naj bi se določila cena vode sličen cenam ljubljanskim. Nato se je sprejel končni sklep, katerega je predlagal odbornik g. Ojster s sledečim besedilom: Občinski odbor Spodnje Šiške naj sprejme vodovod od vodovodne zadrage. Gospodu županu se naroča, da vloži tekem 14 dni prošnjo na ministristvo glede subvencije, da predloži sprejem vodovoda deželnemu odboru v odobrenje in prosi mestno občino ljubljansko za spremembo že omenjenih točk in za napravo tozadnje postavne notarijalne pogodbe. Ta sklep postane pravomočen šele po izvršitvi teh točk. Predlog je bil soglasno sprejet. Sledila je kratka, a ostra debata, v kateri se je strogo obsojalo zahrbtni nastop in rovanje vodstva vodovodne zadrage proti sprejemu. Konstatiralo se je nekvaleficirano dejanje, da so se pobirali še med poznanjem na skrivnem podpisati proti sprejemu. To sta morala gospod župan in ravnatelj vodovodne

zadrage g. Borštnar javno priznati. Župan je sprejel nato v končnem predlogu dana mu naročila, se zahvalil ravnatelju g. Ciuhi za blagohotna pojasnila in sejo zaključil.

V Spodnji Šiški hodijo sedaj okoli občanov člani »Vodovodne zadrage« in nabirajo podpise proti občini, ki je sklenila prevzeti vodovod. Svarimo vse občane, naj jim ne nasodejo in ne podpišejo ničesar, naj pride ta ali oni po podpis.

S Turjaka se nam piše: Dne 13. marca je minulo leto, kar so pri sv. Ahaciju zapeli zvonovi mrtvaško pesem slovenskemu pesniku, župniku Antonu Medvedu, vrlemu rodoljubu, ki je v družbi z učiteljem Bergantom ustanovil Ciril - Metodovo podružnico, blagemu možu, ki so ga njegovi sobratje žalostnega spomina spravili v prerani grob. Njegov spomin živi med župljani še vedno. — Turjačan A. P.

Izpred c. kr. upravnega sodišča. Pred c. kr. upravnim sodiščem se vrše v prihodnjih dneh sledeče obravnave: 21. marca Fran Zagar iz Markovca proti kranjskemu deželnemu odboru zaradi izdelanja ceste; isti dan Fran Strežek v Malem Vrhu proti kranjskemu deželnemu odboru zaradi rekuriranja; 22. t. m. Ivan Žirovnik v Borovnici proti naučenemu ministristvu zaradi uradne premešitve in znižanja dohodkov.

Detomor. 9. t. m. so našli v Škofljici v bližini Ivan Košakove hiše v apnenici, napolnjeni z vodo, otroci med igro truplo novorojenega dečka. Mater so kmalu izsledili v osebi tammošnje posestnice Franciške Košak, katere mož je že delj časa v Ameriki. Oddali so go deželnemu sodišču.

Nepoštena dekla. 16letna v Dvor, v okraju Polhov gradec pristojna Neža Zorc je bila od decembra t. l. zaposlena pri Ivanu Zavrniku v Glincah. V tem času je svojega delodajaleca večkrat okradla in znaša škoda 30 do 40 K. Denar je izdala največ za sladkarije, sedaj pa bo jedla ričet.

Konkurz Luka Brus iz Spodnje Idrije. K naši tozadevni notici nam piše »Ustredni banka českých spořitelens«: Glavna posojilnica je podala svoječasno pri nas v eskont edino menico z akceptom g. Luka Brusa na 7000 K 20. februarja t. l. Ko je prišel imenovani zavod v konkurz, smo pozvali in to še pred dospelostjo menice, akceptanta, da isto pravčasno krije, nakar nam je odgovoril, da se on ne smatra dolžnikom dotične menice. Ker nismo prejeli kritja, smo menico na dan dospelosti protestovali. Ker je bila le ta menica g. Luka Brusa pri nas, pač ne more biti govora, da bi bil isti žrtev meničnih dolgov pri našem zavodu.

Umrl je gospodu Zupančiču, nadučitelju v Ratečah na Gorenjskem sinček Branko. P. v m.!

Ravnatelj Anton Jeršinovič umrl. V Črnomlju je snoci umrl po daljši bolezni eden najvzvišnejših pristašev narodno - napredne stranke g. ravnatelj Anton Jeršinovič. Pokojnik je bil rojen l. 1845. v Prečni pri Novem mestu. V Črnomlju je služboval 43 let kot učitelj in nadučitelj, 28 let pa je bil obenem okrajni šolski nadzornik za novomeški, kočevski in črnomaljski okraj. V Črnomlju je ustanovil tamajšnja »Požarno brambo« in »Posojilnico«. »Posojilnica«, ki jo je vodil do zadnjega, je posvetil vse svoje moči ter napravil iz nje eno najuglednejših in najbolj uspevajojih denarnih zavodov na Dolenjskem. Ko je sedanji klerikalni deželni glavar Šuklje kandidiral kot naprednjak pri v dolenjskih mestih in trgih, je Jeršinovič zanj zastavil vse svoje moči in v družbi z ostalimi dolenjskimi rodoljubi pripomogli, da je Šuklje prišel od mandata in tako splezal kvišku. Požrtvovalno in rodoljubno njegovo delovanje je našlo povsodi splošno priznanje. Za to so ga tudi volile občine Črnomelj, Talčji vrh in Loka za svojega častnega občana, »Belokranjsko učiteljsko društvo« pa za svojega častnega člana. Vlastar je odlikoval pokojnika z zlatim zaslužnim križcem, ob priliki vpokojenja pa mu je podelil naslov ravnatelja. Rajniki je bil oče tukajšnjega splošno priljubljenega profesorja Jeršinoviča. Pogreb bo jutri v torek ob 4. popoldne. Bodi vrlemu somišljeniku in plemenitemu rodoljubu ohranjen trajen spomin!

Avtomobilsko nesreča pred artillerijsko vojašnico. Večeraj popoldne je zadel na Dunajski cesti pred topničarsko vojašnico avtomobil, v katerem se sedelo 4 osebe, z vso silo v katonski kamen. Iz vojašnice se je namreč pripeljal na motociklu topovodja Fajdica. Umaknil se je avtomobilu pravilno na leto, avtomobil pa je zadel na desno. Podrl je kamen, dvakrat prelomil brzolavni drog in zraven stoječe drevo. Motociklista je vrglo z vso silo v stran, tako, da se je motocikel popolnoma razbil, Fajdica na je dobil težke telesne poškodbe. Odnegli so ga v vojašnico, kjer je dobil prvo zdravniško pomoč. Tudi avtomobil se je zelo poškodoval. Predni konec voza je skoro popolnoma skrivljen in obrnjen navzgor. Iz avtomobila je vrglo enega potnika, ki pa je

tako srečno padel, da je dobil le lahke telesne poškodbe in je s pomočjo dveh prijateljev odšel peš v Ljubljano. Očividci trdijo, da je bil sunek jako silen in le sreča, da ni vrglo iz avtomobila šoferja, kajti v tem slučaju bi se bila zgodila še veliko večja nesreča. Zakrivil pa je nesrečo avtomobil, ki se je protipostavno umaknil na desno, kjer se prehitava, mesto na levo. Za lastnika avtomobila se še ne ve. Govori se, da je član graškega avtomobilskega kluba, ki je baje priredil tekmo, kdo pripelje v treh urah iz Gradca na ljubljanski kolodvor.

Sezona je tu. Ze mrgole po ulicah in cestah avtomobili, motorji in kolesa in sicer so nekateri zelo razposajeni, miko rečeno. Dirjajo, kakor bi bile ceste samo zanje. Vozniki, pasanti in vse predpisi so jim leveda briga (seveda le nekaterim); ponoči se ne zmenijo za luči, podnevi pa ne za številke, in če jih imajo, jih pritrjajo na neopažena mesta. Razne opravilene in neopravilene pritožbe nam prihajajo. Da pa bode red naj velja: Vsi avtomobilisti, motoristi in biciklisti naj se držijo tozadevnih predpisov, pasantom pa naj bo načelo da je nagajanje tem ravnotako prepovedano in kaznjivo, kakor prestopki kolesarjev.

Preprečen požar. Ko je v soboto ob polu 2. ponoči opravljal policijski stražnik svojo službo, je opazil goreti pri Zakotnikovem lesnem skladišču (na Jerančičevem dvorišču) lesne odpadke. Takoj je poklical v hiši nekega moškega, s katerim sta ogenj še pravčasno pogasila ter s tem preprečila nedogledno nevarnost.

Nepremišljenost. Mladina je že začela prihajati na Grad. Prav, da se razvedri. Prav pa ni, ker nekateri paglavci lučajo kamenje na bližnje hiše. Ne samo, da s tem provzročajo škodo, marveč je tudi nevarnost, da kamen prifrči na kakega človeka. Na te »žogarje« je policija obrnila oko in bode vsak občutno kaznovan, kdor bode metal z Grada kamenje.

Kar trikrat je hotel biti opominjan. V soboto ponoči je pa Starem trgu nek nočni ptič tako huronsko razgrajal in vpil, da se je čulo tja do Marijinega trga. Ko je nastopil stražnik, je ta dejal, da se ga mora trikrat opominjati, potem bode šele miroval — in rjovel je dalje. Bržkone je bil ta njegov memorandum prvi in zadnji.

Falzifikati po 20 vinarjev so začeli zopet cirkulirati. Enega takega je hotel nek mož, ki pa sam ne ve kje ga je dobil, oddati sprevodniku cestne električne železnice. Torej, pozor!

Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 43 Macedoncev in 2 Slovenca. Večeraj se je odpeljalo v Ameriko 77 Macedoncev, nazaj je prišlo pa 13 Slovencev. V Inomost je šlo 28 Macedoncev, v Bazel jih je šlo 21, nazaj jih je prišlo pa 20. V Heb je šlo 9 Dalmatincev, v Kranj pa 10 Hrvatov. 28 Lahov je prišlo v Ljubljano, 180 se jih je odpeljalo pa v Budimpešto in na Dunaj.

Izgubljeni in najdeno. Gospod Juri Kovač je izgubil denarnico s srednjo vsoto denarja. — Neka dama je izgubila nož s srebrnim ročajem. — Zasebnik g. Teodor Luckmann je izgubil zlat prstan z briljantom vred 160 K. — Na južnem kolodvoru je bilo izgubljen, oziroma najdeno črno žensko ogrinjalo in dva dežnika.

Izgubljeni. Pred pošto je izgubila danes popoldne gđ. Avgusta Plöček pet kron v denarnici. Pošteni najditelj naj izroči denar v našem uredništvu.

Danes in jutri zvečer koncert seksteta na lok v kavarni »Leon« na Starem trgu.

Narodna obramba.

Opozarjamo ponovno na II. redni občni zbor podružnice št. 1 društva »Branihor« v Ljubljani, ki se vrši jutri, v torek, dne 14. t. m. ob 8. zvečer v gostilniških prostorih »Pri Počivalniku« na Sv. Petra cesti št. 85.

Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval ob obletnici smrti pesnika Ant. Medveda prijatelj 2 K. Šaleška posojilnica in štedilnica v Velenji je dovolila družbi sv. Cirila in Metoda podporo 200 K, od teh se je polovica takoj izplačala, drugih 100 K dobi družba prihodnje leto. — Mokronoska »Glavna hranilnica in posojilnica« je podprla našo družbo s 50 K. To vsoto jej je plačala trgovka Šbil za dobroto, da je odstopila od tožbe in za pokoro, ker je o njej širila neresnične govorice. Vsem rodoljubnim dobrotnikom: hvala!

Društvena noznanila.

Društvo »Domovina« je daroval občni zbor »Ljubljanske kreditne banke« plameniti dar v znesku 500 K. — Pisarna g. dr. J. C. Oblaka je izročila društvu vsled neke kazenske razprave dar 10 K. Blagim darovateljem srčna hvala!

»Zveza slovenskih pevskih društev« opozarja z ozirom na prihodnji

vsem sorodnikom, prijateljem in
meni oče, tast oziroma stari oče

Č ANTON

olski nadzornik in nadučitelj,
vodja posojilnice, častni član
i vrh. častni član belokranjskega
štva i. t. d.

sv. vere 13. sušca 1911 ob 3 uri
edno v Gospodu zaspal.
ho v torek, dne 14. marca t. l.
Črnomlju na farno pokopališče.
o v blag spomin.

a 1911.

inovič,

ga.

rust, Ana, Ignac,

inovič.

tega obvestilo, 948

Lopa, suha, polhovgrška
bukova drva
 24 palcev dolga 887
 ima naprodaj po primerni ceni
 Jakob Terpine, (pri Jožetu) na
 Tržaški cesti št. 5.

Proda se:
6 helebard à 40 K
1 meč (Sciavonne) 80 K
 Kongresni trg 16, I. nadst.,
 levo od 9. do 12. ure dopoldne.

300 10 letnih
lepih smrek
 ima naprodaj 881
 Ivan Tomšič na Vrhniki.

Ugodna prilika!
 na eni najbolj prometnih
 cest v Ljubljani z gostil-
 niško koncesijo, s hlevom
 z gostilniškim in vrtno za-
 zelenjavo je na prodaj.
 Hiša je pravzaprav tudi za
 vsako drugo obrt. V hiši so prostorne
 kleti. — Poizve se v Prečni ulici
 št. 6, pri gosp. Arzelu. 937

Stroj
 za izdelovanje šampanjca in šumečih vin
 se radi nabave večjega stroja,
 po nizki ceni prodaja. 927
 Stroj je znana francoska znamka
 „Malmendie“. — Ponudbe na upra-
 vištvu »Slov. Naroda« pod „Malmendie“.

Ščem družabnika
 za razširjenje že dobro vpetjane
 balanterijske trgovine na debelo.
 Potrebni kapital K 20.000.
 Ponudb. pod „A. E. B.“, poštno
 ležeče, Ljubljana. 950

Za slabokrvne in prebolele
 zdravniško priporočeno črno dal-
 matinsko vino 233
Kuč
 najboljšo sredstvo.
 steklenice (5 kg) franko K 4—
 Br. Novakovič, Ljubljana.

Gostilna z lepim vrtom
 in ledenico
 na deželi, lani popolnoma reno-
 virana z vrhovi lesne tovarne
 z velikim celoletnim prometom se
 radi družinskih razmer 939
 odda takoj v najem.
 Prednost imajo oni ki bi hoteli
 točiti proti primerni plači od litra.
 Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«

ZVEZDNA KRANINA
 z znamko repate zvezde
 je najboljšo blago
 za obleke in perilo. 402

Jako zanimiv, zabaven in poučen
list s slikami
 je
ilustrovani Tednik
 izhaja vsak petek, ter stane
 četrt letno le 1-80 K. ::
 zahtevajte ga povsod! Naročite ga in
 serirajte v njem! Naslov: Ilustro-
 vani tednik, Ljubljana. 763

Posestvo
 se proda za 4500 kron.
 Kdo, pove upravništvo »Sloven-
 skega Naroda.« 753

Trgovski učenec
 krepak, iz poštene rodbine
 se sprejme takoj v trgovino z mešančnim blagom
 Kje, pove upravništvo »Sloven-
 skega Naroda.« 942

Sprejme se, če mogče takoj
koncipijent
 z daljšo prakso v pisarno 904
 odvetnika dr. Al. Brenčiča v Celju.

„Voč vagonov“
 lepoga bolega 961
krompirja
 proda po nizki ceni
 J. Oblak na Vrhniki.

Ženitna ponudba!
 Mlad mož, ki se želi
 udeležiti indust. podjetja išče
 nevesto s premoženjem, brez
 oziroma leta, samo, da je
 zdrava in blagega značaja.
 Event. ponudbe pod šifro
 „Dežela 100.000“ na uprav. »Slov.
 Naroda.« Stroga tajnost. 938

Spretni polirji
 : za železobetonska dela :
 popolnoma vešči tudi nadtalnih del, se sprejmo pri arhitektih
HÖNIGSBERG & DEUTSCH
 944 c. kr. dvornih stavbnikov v Zagrebu.

Dve hiši
 se zaradi družinskih razmer prodasta.
 V eni je gostilniška koncesija, edina v vasi, v drugi se izvršuje kovaška obrt.
 Kraj je jako prijeten, Ljubljanskim izletnikom. Oddaljen je
 le tri kilometre od železniške postaje. — Kdor bi hotel tudi
 še kaj zemljišča, mu je tudi na razpolago. — Naslov v uprav-
 ništvu »Slovenskega Naroda«. 874

Nič več izpadanja las! 68
Nič več prhljaja!
Lasje in brada zrastejo nanovo!
 „Lasni Petrolin“ iz P. Schmid-
 bauera iz Salzb. — Zanesli-
 vega učinka proti izpadanju las in prhljaju.
 pospejuje novo rast las in brade in je uspešno
 za splošno negovanje las. „Petrolin“
 je preizkusilo c. kr. zdrav-
 stveno obdobje, zapisovali
 in priporočali so ga pa
 mnogi zdravniki. Na tisoče
 izkazali zdravnikov in laikov.
 Gosp. dr. Eicher, Komutav
 (česko) piše: „Med različ-
 nimi sredstvi proti izpadanju
 las, zlasti proti prhljaju,
 sem spoznal, kaj izidek
 „Petrolin“ za najpre-
 jekavnejši in so ga po mo-
 jem predpisu povsod rabili
 z dobrim uspehom.“
 „Lasni Petrolin“ stekle-
 nica 5 K in 10 K. Samo
 pristna, ako je v stekleni
 in ovojni karton vtisnjena
 firma P. Schmidbauera Salzb.
 kemikal. laboratorij Salzb.
 — Bahubel.

Dobiva se pristen:
Ljubljana: Jos. Mayr, lek., Ant. Kanc,
 drog., Gabriel Piccoli, lekarna,
 Sušnik, lekarna, B. Čvančara,
 drogerija.
Postojna: Baccarich, lekarna.
Trst: Fr. Mell, lg. Wohl, parfumerije,
 Ettore Zernitz, drogerija.
Gorica: Ant. Malign, drogerija.
Pulj: G. Tominc, drogerija, Aug. Zu-
 liani, drogerija.
Maribor: M. Wolfram, drogerija, K.
 Wolf, drogerija.
Celovec: Birnbacher, lekarna, Pavel
 Hauser, lek., Eger nasl., lekarna
 „pri Angelu“, Ant. Kober, drog.
Boljak: Fr. Martinek, drogerija.
Zagreb: S. Mittelbach, lekarna, Dr. J.
 Polásek, lekarna. 941
Trobinje: Z. Matzke.
Delnice: Fr. Tihova, brivec.
Koč: E. Kriegisch, brivec.
Gmünd: Frido Kordon, lekarna.

Razglas.
 Pri mestnem magistratu ljubljanskem se sprejme v službo
paznik za gozdne in druge nasade
 na ljubljanskem Gradu z letno plačo 600 K in s prostim stanovanjem na Gradu.
 Prednost pri podelitvi službe imajo prosilci, ki so izveščani v gozdarski stroki.
 Prošnje je vlagati do dne 20. t. m. v vložnem zapisniku mestnega
 magistrata.
Mestni magistrat v Ljubljani,
 dne 7. marca 1911.
 Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:
Laschan I. r.

TÖRLEY
 TALISMAN
 CASINO RÉSERVE

Edina slovenska kisla voda
TOLSTOVRŠKA SLATINA
 je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi
 kislinimi vodami, je izborno zdravilo za katere v grlu, pljučih, želodcu
 in črevesih, za želodčni krč, zapirje, bolezn v ledvicah in mehurju ter
 pospešuje tek in prebavo. — Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilo,
 temveč tudi osvežujoča namizna kislina voda. — Odlikovana je bila
 na mednar. razstavi v Lomosti 1896 in na higijen. razstavi na Dunaju 1899.
 Naroča se in zaloga vode je pri Rusu, Marije Terezije cesta 8 v
 Ljubljani, kjer se dobe tudi ceniki in prospekti. —
 Slovenci! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska
 gostilna naj ima le edino slov. kisl. vodo. — Del čistih dohodkov gre v narodne namene.
 Letovišče, zdravilišče, sobe za tujce.

Hitena krila in kostumi!
 Ta kraj je tudi za
 najsolidnejšo damo
 priporočljiv, ker je
 eleganten in jako
 lepo pristojna.
 Videti samo v izložbi
 „Angleškega
 skladišča
 obiek“
O. Bernatović
 LJUBLJANA, MESTNI TRG 3.

OXO govejejuhina kocka družbe **Liebig**
 da hitro in na ugoden način krožnik najboljše goveje juhe. — Cena samo 5 vinarjev.

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak Dragotin Jurman
 Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
 Delniška glavnica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 444.000 kron.
 Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
 Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih 4 1/2 0 priporoča prometu na dunajski komunalni Glavni dobitek
 obrestuje od dve vloge po čistih 4 1/2 0 srečke à 18 K. — Žrebanje 1. marca. K 300.000—

LENASI & GERKMAN.

•• Ljubljana, ••
Štritarjeva ulica 4.

Vsorec zavarovan.

Prostovoljna sodna dražba v Lescah

se prične dne 24. t. m. ob 9. dopoldne.
prodalo se bode obsežno posestvo

s približno okrog 60 orlov njiv, travnikov in gozdov, ter zraven obširna gospodarska poslopja. V hiši je bila več let dobro idoča gostilna. Stoji med 3 prometnimi cestami, tik farne cerkve in šole ter 3 minute od kolodvora, priprava za vsako večjo in manjšo obrt. Posestvo se bode na drobno ali pa tudi na željo kupcev več parcel skupaj prodalo. Kupci, ki žele kupiti celo posestvo ali k hiši potrebno zemljo, si lahko stvar popreje ogledajo. Na posestvu je mnogo živine, vozov, mrve itd., kar se na dražbi ne bode prodalo, vendar pa lahko to kupec privatnim potom kupi. Podrobnosti glede posestva se izvedo v posredovalnici L. Rebolj v Kranju; dražbeni pogoji pa so na vpogled v pisarni c. kr. notarja g. Alfreda Rudoža v Radovljici kot sodn. komisarja.

Specijalna trgovina

! z izbranimi parfumi!
! in rokavicami !

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

667 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo
najmodernejših, najfiniših

**kožuhovin,
klobukov**

in čepic. 241

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne kože divjačine in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Dobre akviziterije

za Kranjsko išče ena prvih zavarovalnic proti proviziji, ev. stalni plači.

Ponudbe pod „Pravica do pokojnine“
na upravništvo „Slov. Naroda“

907

Pivovarna Mengeš
JULIUS STARE
Ustanovljena leta 1818. Ustanovljena leta 1818.
Zaloga v Ljubljani,
Metelkove ulice štey. 19
priporoča svojo izborno vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.
Telefon štey. 248. Telefon štey. 248.

V zalogi vedno 50—100 koles. V zalogi vedno 50—100 koles.

Puchovo kolo z originalno znamko.

Pazite! Na prave znamko: „Puch-Graz“.

Do danes priznana najboljša, nedosežna znamka.

Zaloga šivalnih strojev
Singer in Ringschiff.

Zaloga tudi cenejših
vrst od 100 K dalje.

Svarilo!

Ne dajte se varati s prigrvarjanjem drugih znamk, temveč pred nakupom se osebno prepričajte in si oglejte zalogo „Puchovih“ koles

FRAN ČUDNU v Ljubljani

Frančiškanska ulica.

Edino zastopstvo za Kranjsko.

Narodna knjigarna

Vaška kronika.

Spisal Ivan Lah.

Cena broš. K 1-70, vez. K 2-70 s pošto 20 v več.

Krasne in zanimive povesti iz dolenske preteklosti, iz časa turških vojsk in kmetijskih puntov.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Šumavsky.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Rendezvous.

Novela Ivana Turgenjeva.

Cena broš. K 1-80, vez. K 1-60, s pošto 20 v več.

Ta novela slavnega ruskega pisatelja se prištevata najnežnejšim in najbolj pretepisljivim, kar jih je spisal.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriet.

Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Najhujši sovražniki.

Spisal Rado Murnik.

Cena 60 v, s pošto 70 v.

Ta poduk o nalezljivih boleznih se bere kakor kak vesel roman, naj bi ga čitali dijaki in odrasli.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V Študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gospodskih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gospodskih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Obrtni red.

Cena K 1-—, s pošto K 1-20.

Za vsakega obrtnika, naj je delodajalec ali delojemalec je ta priročna izdaja obrtnega reda velike koristi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se na posled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana